

MUSLIMANSKA BIBLIOTEKA

SPAS-JE NAŠ U
ISLÁMSKOJ PROSVJETI

IZVANREDNO
IZDANJE.

HUSEIN GJOGO:

:: KRATAK PREGLED ::
PERZIJSKE KNJIŽEVNOSTI.

ALIJA Muhi Osmanović
<<< TUZLA >>>

Broj 5.

CIJENA
90 helera.

1914.

IZDAJE:
PRVA MUSLIM. NAKLADNA KNJIŽARA I ŠTAMPARIJA
(MUHAMED BEKIR KALAJDŽIĆ)
U MOSTARU.

MUSLIMANSKA BIBLIOTEKA

IZDALA JE DO SADA KAO

Redovna izdanja slijedeće knjige:

1. BORBA POLUMJESECA I KRSTA, od Halil Halida, s turskog preveo M. Č. Čatić. Cijena K 3.—.
2. NOVA VREMENA, pripovjest od Edhema Mulabdića. Cijena K 2.—.
3. PJESME M. Č. ČATIĆA, I. dio. Cijena K 2.—.
4. TEMELJI ISLAMSKOG MORALA od Ahmeda Naima, s turskog M. Č. Čatić. Cijena K 1:50.
5. ALMASA. Pripovjest od Ekrema.
6. PJESME M. Č. ČATIĆA, II. dio.
7. PANISLAMIZAM i PANTURCIZAM, s francuskog preveo S. Bakamović. K —80.
8. POD DRUGIM SUNCEM, pripovjest od A. Hifzije Bjelevca. Cijena K 2.—
9. S OSMANLIJSKOG PARNASA, pjesme od M. Č. Čatića.
10. MUSLIMANSKA ŽENA od Ferida Veždije, s arapskog preveo M. Č. Čatić. K 1:50.
11. TEISTE I ATEISTE (VJERNICI I BEZVJERCI) od dra Osmana Namika, preveo M. Č. Čatić. Cijena K 1:50.
12. TARIK, drama u VI. činova od Abdul Hak Hamida, preveo S. Bakamović.
13. OSNOVNA NAČELA ISLAMA Cijena K 1.—
14. PANISLAMIZAM I EVROPA. K 1.—.
15. GLAVNI DOGAGJAJI IZ ISLAMSKE PROŠLOSTI, od profesora A. Kadića. K 1.—.

Uvijek i na svakom mjestu širite islamsku prosvjetu i sakupljajte priloge za „Islamsko sirotište“.

MUSLIMANSKA BIBLIOTEKA.

Jan 10, 1938
ALIJA Mula Osmanović

← TUZLA →

HUSEIN GJOGO:

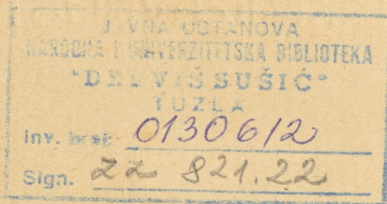
==== KRATAK PREGLED PERZIJSKE KNJIŽEVNOSTI

TISAK I NAKLADA:

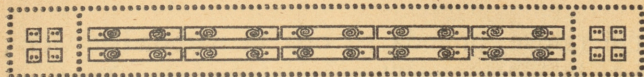
PRVE MUSLIM. NAKL. KNJIŽARE I ŠTAMPARIJE
(MUHAMED BEKIR KALAJDŽIĆ)
U MOSTARU.

ĐOGO, M. Kratak

ALIJA MUŠIĆ
<--> TUZLA <-->

Prije no počmemo govoriti o perzijskoj književnosti, valja da kažemo dvije-tri o Perzijancima i njihovoj domovini.

Oni su većinom vitka stasa, savijena nosa, krupnih očiju, mekih usana, bijela lica i crnih kosa, koje su po strani zakovršene. Njihov tip je lijep. Perzijanci su jedan ogranak indoevropskog ljudskog stabla, kome pripadaju takogjer i Slaveni. Jezik perzijski jest milozvučan, ali nije u izrazima tako bogat kao n. pr. arapski. Taj je jezik, kao i engleski, vrlo siromašan u sklonidbi imenica. Perzijski narod jako voli sjaj i lov, strastven je i pobožan. Nigdje nema toliko derviša kao u Perziji. Hodže jako štiju, premda ovi nijesu dorasli sadašnjem vremenu. U ovoj okolnosti naziru neki glavni uzrok, što se nastava u mektebima predaje po starom običaju i što uopće pozitivna današnja nauka nije prodrila megju narod. Perzijanci su od vajakada nacionalno bili osviješteni i ta je svijest upravo temelj njihovoj državnoj samostalnosti. Turke s toga veoma mrze. S njima su toliko puta vo-

dili ratove, premda su oba ta naroda iste vjere, tek sa nekom razlikom u vjerovanju. Turci su Suniti kao i mi, a Perzijanci su Šiti.

Oni svoju domovinu, Perziju, nazivlju Iran, a sebe Irani za to, što je iranska visočina kolijevka njihova naroda. Tu je pravi narodni govor, dočim po drugim krajevima perzijske države nije perzijski jezik tako čist. Ovamo se u nj uvuklo dosta arapskih i turskih riječi.

Današnja Perzija obuhvata 1645.000 km², ima jedno desetak milijuna stanovnika. Od ovih je sedam milijuna Perzijanaca, milijun Turaka, ostalo su Arapi, Bahtijari, Beludžije i dr. Ovi imaju svoju narodnu osebinu i svoj jezik. Po vjeri ima: osam milijona Šita, milijun Sunita, 50.000 kršćana, 35.000 židova itd. Osim toga treba spomenuti starovjerce t. zv. Parse, koji vjeruju u vatru, kako su to prije Islama vjerovali gotovo svi stanovnici Irana. Ima ih jedno 9000. Po staležima ovako se dijeli perz. stanovništvo: prinčevi (šah zade), rojaci njihovi (emir zade), duhovnici ili hodže (mulle), plemići (khanovi i bezi), trgovci, zanatlije i težaci.

1906. godine Perzija je dobila ustav, postala je dakle ustavna monarhija. U njoj ipak nema dobrog reda i potrebnog mira. Veliko strančarenje u državi i često podjarivanje Ru-

sije i Engleske sa strane jako škodi njezinom napretku, pa bi je te okolnosti mogle lahko i uništiti. Zemlja je od prirode bogata, ali je narod lijen i ne obragjuje zemlju, kako valja. Željeznica vrlo malo, putevi rijetki i slabi, javna nesigurnost priječi razvitak prometu, trgovini i industriji. Jedino domaća industrija, osobito ćilimi i pasovi, nalazi dobre mušterije. Glavni je grad Teheran (280.000 st.).

Malo je koja država imala onako sjajnu prošlost kao Perzija. Njezin osnivatelj jest Cir, koji je poslije osvojio babilonsku kraljevinu, te je pripojio svojoj državi. O velikoj sili kasnijih careva kao n. p. Darijâ, Kserksâ i dr. ne treba ovdje govoriti, o tom se uči u prvom razredu naših srednjih škola. Perzijsku silu potuče Aleksander Veliki i osvoji tu državu, ali po njegovoj smrti (323. pr. I.) ponovo uskrsnu Perzija, kojom vladahu carevi porodice Seleukida i Arsakida. Ovo je restauracija te države, koja osobito ojača pod Sasanovićima. Carevi iz ove loze pribaviše toj državi veliki sjaj i ugled,

